

Vergaderjaar 2016–2017

34 550 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2017

Nr. 143

BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 juli 2017

De afgelopen periode heeft de aandacht voor gelijke kansen in het onderwijs een sterke impuls gekregen. Er is op veel plekken in Nederland gebouwd aan de Gelijke Kansen Alliantie: gemeenten, scholen en tal van maatschappelijke organisaties hebben de handen ineen geslagen om hun ervaringen en kennis uit te wisselen, nieuwe werkwijzen te onderzoeken en extra te investeren in het talent van kinderen om samen het verschil te maken. Binnen en buiten het onderwijs is veel steun en enthousiasme voor onze aanpak. Inmiddels hebben meer dan 100 organisaties zich bij de Gelijke Kansen Alliantie aangesloten en zijn 23 grote gemeenten gestart met de voorbereiding en uitvoering van hun eigen actieplan voor gelijke kansen. We verwachten dat dit aantal voor 2018 zal verdubbelen.

Graag presenteren wij het Gelijke Kansen magazine¹ waarin we beschrijven en in beeld brengen, wat het afgelopen schooljaar allemaal tot stand is gebracht. In het magazine komen veel bevlogen mensen aan het woord die vanuit hun rol als leraar of schoolleider vastbesloten zijn om het verschil te maken. Zij zoeken daarbij de samenwerking met anderen, want onderwijs, ouders of coaches kunnen het niet alleen. Jongeren kansen bieden vraagt om sterke netwerken van educatieve partners: een omgeving die opgroeiende jongeren richting en vertrouwen kan geven.

Zo worden ouders en leraren bondgenoten en steunen zij elkaar in de opvoeding en ontwikkeling van jongeren. Leraren werken samen in docententeams, zodat zij de vaardigheden verder kunnen ontwikkelen die nodig zijn om ook leerlingen met weinig «startkapitaal» stimulerend onderwijs te bieden. Scholen en onderwijsinstellingen kunnen door goed samen te werken overgangen minder kwetsbaar maken. Soepele

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

overgangen, met hoge verwachtingen en goede begeleiding zijn voor kansengelijkheid immers van groot belang. En ook partijen van buiten het onderwijs vormen een belangrijk onderdeel van de omgeving waarin jongeren opgroeien. Bedrijven helpen jongeren met hun stage en studiekeuze. Sport en cultuur bieden jongeren de ruimte om in een vertrouwde context te ontdekken wie zij willen zijn en waar hun talenten liggen.

Met ons actieplan van 31 oktober jongstleden hebben wij een aantal gerichte maatregelen genomen en vooral ingezet op het verbeteren van de overgangen in het onderwijs. Ongelijkheid in het onderwijs manifesteert zich namelijk in het bijzonder bij de overgangen. Dat begint bij de overgang van basisschool naar voortgezet onderwijs, maar herhaalt zich daarna bij iedere volgende overstap. Met onze inzet op meerdere overstapmomenten in de onderwijsloopbaan van kinderen en jongeren willen we voorkomen dat het vraagstuk van gelijke kansen in het onderwijs wordt versmald tot een stelselvraagstuk. Het is goed discussies over het stelsel te voeren, maar het is niet verstandig de indruk te wekken dat de oplossing ligt in een grote stelselwijziging. Daarvoor is het vraagstuk te complex en te weerbarstig. Bovendien zou een stelseldiscussie afleiden van de urgentie om al op korte termijn aan de slag te gaan, samen met scholen, gemeenten, ouders, leerlingen en alle andere betrokkenen.

We hebben het initiatief genomen voor de Gelijke Kansen Alliantie, omdat we gelijke kansen in het onderwijs zien als een brede maatschappelijke opgave. Ook de komende periode zullen gelijke kansen in het onderwijs blijvend aandacht en actie vereisen. Het streven is uiteindelijk om op steeds meer plekken lokale en regionale allianties te vormen. In het magazine is een inspirerend voorbeeld opgenomen hoe dit in Schiedam is gelukt. In de Schiedamse alliantie werken gemeenten, scholen, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties samen om kennis en ervaring te delen en een gemeenschappelijke aanpak te ontwikkelen. Het is belangrijk dat we daarbij van elkaars ervaringen leren en zo steeds meer kennis krijgen over welke benadering succesvol is en werkt. Onderzoekers zijn daarom een belangrijke partner in de alliantie. Zij zullen de maatregelen die in gang gezet zijn nadrukkelijk volgen, zodat we meer inzicht krijgen in de effectiviteit van maatregelen en achterliggende verklarende mechanismen.

We blijven bouwen aan de alliantie voor gelijke kansen waarin we de kennis en energie van alle betrokkenen bundelen. Wij nodigen iedereen uit mee te doen en samen de beweging voor gelijke kansen in het onderwijs te versterken. We zijn het verplicht aan onze jongeren. Al onze jongeren, ongeacht afkomst, verdienen immers de kans hun dromen na te jagen en volop mee te doen in de samenleving.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. Bussemaker

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker